

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Scholengroep Holland, Stichting Laurentius, Spectrum SPCO
T.a.v. mevrouw N. Rezwani, mevrouw van Vuuren, heer Lelieveld, heer Tigelaar,
heer Renes, heer Van Zanten.
Postbus 96
2660 AB Bergschenhoek

Primair Onderwijs
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Datum 22 juni 2022
Betreft Reactie op uw schrijven

Onze referentie

Uw brief van
14 april 2022

Uw referentie

Bijlagen

1. Brief Spectrum

Geachte mevrouw Rezwani,
Geachte mevrouw Van Vuuren,
Geachte heer Lelieveld,
Geachte heer Tigelaar,
Geachte heer Renes,
Geachte heer Van Zanten,

Onlangs ontvingen wij uw brief, waarvoor dank. Daarin deelt u uw zorgen over de gevolgen van de nieuwe wet 'Ruimte voor nieuwe scholen'. Uw zorg is dat deze wetgeving in de praktijk niet zo uitpakt als bedoeld. U vreest dat te veel nieuwe initiatieven in één gemeente zal leiden tot een sterke versnippering van het onderwijsaanbod, een verhevigde concurrentiepositie tussen schoolbesturen, verdergaande segregatie van het onderwijs, onbeheersbare leerlingstromen, onzekerheden over bestaanszekerheid van banen en een korte termijn focus die haaks staat op een gedegen onderwijs- en huisvestingsplanning van onderwijsbesturen en gemeente en ondoelmatige besteding van publieke middelen voor onderwijs.

Door het loslaten van denominaties als criterium in de stichtingsprocedure is inderdaad meer ruimte ontstaan voor nieuwe scholen. Hoewel ik begrijp dat dit voor reeds bestaande scholen én voor gemeenten ongemak en prangende vragen kan veroorzaken, komt dit wel tegemoet aan de wensen en vraag van veel ouders en leerlingen. Dit blijkt uit het hoge aantal ingediende aanvragen, waarvan het grootste deel het benodigde aantal ouderverklaringen heeft gehaald. Om te waarborgen dat nieuwe scholen onderwijs van goede kwaliteit gaan bieden, is de te verwachten onderwijskwaliteit aan de hand van zes criteria, waaronder burgerschapsonderwijs, getoetst door de Inspectie van het Onderwijs. Veel initiatieven zijn afgewezen omdat zij deze toets niet haalden: waar het de te verwachten onderwijskwaliteit betreft is de lat voor nieuwe scholen met de inwerkingtreding van de wet dus juist omhoog gegaan. Of de balans tussen ruimte bieden en regels stellen voldoende is gewaarborgd zal voortdurend worden geëvalueerd, waarbij we alle inzichten en feedback goed kunnen gebruiken.

U geeft verder aan zorgen te hebben over concurrentie tussen scholen, terwijl het onderwijs juist meer gebaat is bij samenwerking. Dit punt heeft mijn

voortdurende aandacht. Mijn ministerie vindt het zeer belangrijk dat scholen, zeker in gebieden waar sprake is van een stabiele leerlingenprognose of zelfs van krimp, gestimuleerd worden om samen te werken in plaats van elkaar op een ongezonde wijze te beconcurreren. Daarbij is het van belang dat scholen ook zelf, vanuit hun maatschappelijke verantwoordelijkheid, de samenwerking opzoeken. Om dit uitgangspunt van samenwerking te waarborgen gaan we graag met u en anderen in gesprek.

Onze referentie

Daarnaast geeft u ons in overweging om de leerlingenprognose nadrukkelijker te betrekken bij het besluitvormingsproces rond een nieuw initiatief. Ik wil u hierbij aangeven dat demografische prognoses onderdeel zijn van de belangstellingsmeting. Wij horen dan ook graag van u hoe leerlingenprognoses nog beter zouden kunnen worden betrokken bij het besluitvormingsproces rond nieuwe initiatieven.

U heeft tot slot in uw brief aangegeven dat u bovenstaande zorgen met ons heeft gedeeld tijdens de tussenevaluatie van de nieuwe wet, maar dat u vreest dat wij onvoldoende open staan voor uw bevindingen. U verzoekt ons daarom via deze weg om op korte termijn naar de effecten van deze nieuwe wetgeving te kijken en niet af te wachten tot de gebruikelijk evaluatietermijn van een nieuwe wet.

Ik wil u graag aangeven dat het evalueren van de uitvoeringsconsequenties contante aandacht van mijn ministerie heeft. Daarom wordt de wet niet alleen op lange termijn gemonitord en geëvalueerd, maar worden ook jaarlijks uitvoeringsevaluaties gedaan. Na de eerste ronde aanvragen hebben mijn ministerie, DUO en de Inspectie van het Onderwijs daarom al de nodige (kleinere) wijzigingen in de uitvoering doorgevoerd. Zo is bijvoorbeeld het DUO-portal op meerdere punten versimpeld, verduidelijkt en uitgebreid en is in de regeling voorzieningenplanning een verbod op belonen van ouderverklaringen opgenomen. Uw ervaringen, net als die van andere besturen, gemeenten, initiatiefnemers en indieners van afgewezen aanvragen zijn voor ons daarbij een zeer belangrijke en waardevolle bron van informatie. Zeker nu duidelijk is dat binnen uw gemeente drie nieuw po-aanvragen zijn goedgekeurd, gaan wij graag nogmaals met u in gesprek over uw ervaringen.

Met vriendelijke groet,

de minister voor Primair en Voortgezet Onderwijs,
namens deze,
de directeur Voortgezet Onderwijs,

Dhr. drs. T. Verheule